

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 1/15	

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”**

FACULTATEA DE MEDICINĂ NR.1

**PROGRAMUL DE STUDII SUPERIOARE DE MASTER
DE PROFESIONALIZARE NURSING AVANSAT**

CURRICULUM

DISCIPLINA: MANAGEMENTUL NEVOILOR COMPLEXE ALE ADULTULUI

Studii superioare de master, Ciclul II

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chișinău, 2024

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 2/15	

Curriculum MANAGEMENTUL NEVOILOR COMPLEXE ALE ADULTULUI a fost discutată și aprobată:

ședința Consiliului Facultății de Medicină nr.1
din „25” 02.2024 proces verbal nr. 5

Decanul Facultății de Medicină nr.1,

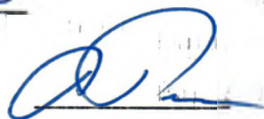
dr. hab. șt. med., conf. univ., Gheorghe Plăcintă

ședința Comisiei de Asigurare a Calității și Evaluare Curriculară Medicină
din „14” 02.2024 proces verbal nr. 5

Președinte CACEC,

dr. hab. șt. med., prof. univ., Pădure Andrei

ședința Catedrei de medicină de familie

din „17” decembrie 2024 proces verbal nr. 7

Șef catedră, dr. hab. șt. med.,

prof. univ., Ghenadie Curocichin

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Curocichin Ghenadie, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Gîțu Lora, dr. șt. med., conf. univ.

Șalaru Virginia, dr. șt. med., conf. univ.

Garabaiu Maria, dr. șt. med., asist. univ.

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 3/15	

I. PRELIMINARII

- Prezentarea generală a disciplinei:

Cursul prezent se concentrează pe dezvoltarea capacităților de management a nevoilor complexe ale pacientului în asistența medicală legate de evaluarea stării de sănătate a pacientului, prezenței problemelor multiple și abordarea holistică și comprehensivă a pacientului cu probleme multiple. Evaluarea pacientului se bazează pe colectarea datelor subiective și obiective cuprinzătoare prin aplicarea examenului clinic al pacientului adult la diferite etape ale vieții acestuia, determinarea problemelor de sănătate și stabilirea diagnosticului de nursing în conformitate cu ierarhizarea problemelor complexe ale pacientului prezente la momentul consultului. Procesul de luare a deciziilor clinice se concentrează pe procesul de diagnostic, prevenirea și identificarea precoce a factorilor de risc, evaluările anormale și patologia concomitentă, dezvoltarea diagnosticelor de nursing și a diagnosticelor diferențiale de îngrijire și dezvoltarea planurilor individualizate de îngrijire. Masteranzii vor avea ocazia să-și îmbunătățească și să-și perfecționeze gândirea critică, raționamentul de diagnostic și abilitățile de comunicare în cadrul activităților practice ale cursului.

- Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

Este de dezvoltat abilitățile asistenților medicali generaliști de managementul nevoilor complexe ale adultului și luarea deciziilor clinice bazate pe gândirea critică și raționamentul clinic.

Limba/limbile de predare a disciplinei: română.

- Beneficiari: masteranzi anul I, la programul de studii *Nursing avansat*.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei		F.02.O.006	
Denumirea disciplinei		Managementul nevoilor complexe ale adultului	
Responsabil de disciplină		Curocichin Ghenadie, dr. hab. șt. med., prof. univ.	
Anul	I	Semestrul	II
Numărul de ore total, inclusiv:			240
Curs	20	Lucrări practice/ de laborator	20
Seminare	20	Lucrul individual	180
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	8

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**

- ✓ să definească nevoile complexe ale adultului și categoriile pacienților/persoanelor cu nevoi complexe
- ✓ să descrie componentele unei evaluări de sănătate

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 4/15	

- ✓ să definească conceptul de abordare comprehensivă a pacientului adult
- ✓ să cunoască conceptul holistic pentru îngrijirea pacientului adult
- ✓ să definească diferența între abordarea holistică și comprehensivă
- ✓ să cunoască importanța nivelelor de asistență medicală în abordarea complexă a pacientului
- ✓ să definească starea de sănătate și importanța diagnosticului corect al stării de sănătate
- ✓ să cunoască practicile de promovare a sănătății în contextul abordării holistice
- ✓ să cunoască procesul de luare a deciziilor în cadrul abordării complexe ale adultului în practica asistenței medicale
- ✓ să cunoască particularitățile individuale care pot influența apariția și evoluția unor boli
- ✓ să cunoască diferite instrumente disponibile pentru evaluarea dezvoltării pe parcursul întregii vieți pentru evaluare problemelor somatice și de sănătate mintală
- ✓ să cunoască instrumente de evaluare a riscurilor la diferite vârste și în prezența diferitor factori de risc
- ✓ să descrie serviciile preventive adecvate pentru diferite vârste și probleme complexe de sănătate
- ✓ să cunoască procesul practicii bazate pe dovezi
- ✓ să cunoască barierele în implementarea practicilor bazate pe dovezi și luarea deciziilor clinice în cazul problemelor complexe de sănătate

• **la nivel de aplicare:**

- ✓ să aplice principiile de etică și deontologie medicală în evaluarea pacientului cu probleme complexe
- ✓ să demonstreze abilități etice și deontologice în cadrul luării deciziei în nursing
- ✓ să demonstreze abilități de abordare holistică a evaluării pacientului
- ✓ să recunoască schimbările legate de vârsta pacientului
- ✓ să aplice teste de screening adecvate vârstei pacientului și problemelor complexe
- ✓ să stabilească diagnostice de nursing conform PES și NANDA-I
- ✓ să identifice erori în diagnosticare în cazul pacientului cu nevoi complexe
- ✓ să demonstreze abilități de comunicare asertivă cu pacientul în scopul îmbunătățirii calității colectării informației medicale și stabilirii relațiilor eficiente
- ✓ să colecteze anamneza de la pacient cu probleme complexe
- ✓ să efectueze examenul fizic pe sisteme de organe folosind tehnici de inspecție, palpație, percuție și auscultare la pacient cu nevoi complexe
- ✓ să demonstreze abilități de evaluare a pacientului cu probleme complexe după modelul cap-degete
- ✓ să aplice teste de screening adecvate vârstei și situației
- ✓ să elaboreze diagnostice de nursing conform problemelor de sănătate stabilite sau riscuri prezente
- ✓ să aplice intervențiile de nursing corespunzătoare problemelor sau riscurilor identificate
- ✓ să realizeze o evaluare completă fizică, psihosocială, de dezvoltare, spirituală și culturală, pentru a determina variațiile constatrilor normale și anormale care îmbunătățesc sau împiedică sănătatea indivizilor cu nevoi complexe
- ✓ să utilizeze instrumentele de evaluare în mod corespunzător și competent, cu documentație corectă
- ✓ să identifice riscul pentru probleme de siguranță legate de diferite limitări funcționale la pacient cu nevoi complexe.

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 5/15	

• **la nivel de integrare:**

- ✓ să utilizeze metode adecvate de comunicare asertivă și eficientă în cazul interacțiunii cu pacientul, aparținătorilor și membrilor echipei, inter și intra-profesionale
- ✓ să aplice strategii adecvate de comunicare, inclusiv pentru a gestiona situațiile dificile în interviul cu pacientul cu nevoi complexe sau familia
- ✓ să analizeze datele anamnestice, rezultatele examenului fizic și datele paraclinice pentru a formula diagnostice de îngrijire medicală pentru îmbunătățirea rezultatelor sănătății.
- ✓ să identifice problemele etice, juridice și socio-culturale asociate cu nevoile complexe ale pacientului
- ✓ să diferențieze variantele normale și anormale ale constatărilor din cadrul evaluării anamnestice și examenului fizic.
- ✓ să identifice factorii potențiali care ar putea altera statusul nutrițional al pacientului
- ✓ să utilizeze instrumentele de evaluare în mod corespunzător și competent, cu documentație corectă
- ✓ să identifice rolul nursei în practica bazată pe dovezi pentru îmbunătățirea rezultatelor pacientului cu nevoi complexe
- ✓ să recunoască avantajele și dezavantajele practicii bazate pe dovezi
- ✓ să elaboreze instrucțiuni/ algoritme de evaluare a pacientului în diverse facilități clinice
- ✓ să dezvolte un profil de risc folosind constatările unei evaluări de sănătate
- ✓ să incorporeze rezultatele cercetării și a cunoștințelor bazate pe dovezi în detectarea precoce a factorilor de risc pentru promovarea sănătății și prevenirea bolilor.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

- cunoașterea limbii de predare;
- competențe confirmate în științele fundamentale și disciplinele clinice;
- competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- calități – toleranță, inițiativă, autonomie și empatie;
- dotări: stetofonendoscop, tonometru și cronometru.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Seminare/ Lucrări practice	Lucru individual
1.	Introducere și orientare către nevoile complexe ale adultului.	2	2/2	20
2.	Rolul nursei la diverse nivele de asistență medicală în managementul nevoilor complexe ale adultului sănătos.	2	2/2	30
3.	Abordarea comprehensiv-holistică în managementul problemelor complexe ale adultului.	2	2/2	20
4.	Managementul nevoilor complexe ale adultului de vârstă adultă tânără și medie (18-44 ani).	4	4/4	30
5.	Managementul nevoilor complexe ale adultului de vârstă adultă medie – târzie (45-59 ani).	4	4/4	30

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 6/15	

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Seminare/ Lucrări practice	Lucru individual
6.	Managementul nevoilor complexe ale adultului de vârstă bătrână (60-74, 75-84, ≥85 ani).	4	4/4	30
7.	Managementul multidisciplinar. Rolul echipei în managementul complex a pacientului. Colaborare intersectorială (AMP, AMS, AMT), sector social, etc.	2	2/2	20
Total		20	20/20	180
		240		

VI. ABILITĂȚI PRACTICE:

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

- Examinarea integrală a pacientului cu multiple probleme;
- Formularea cazului clinic în baza modelului bio-psiho-social;
- Demonstrarea abilităților de comunicare efectivă cu pacienții;
- Argumentarea diagnosticului pozitiv după formula PES și diferențiat;
- Argumentarea diagnosticului de nursing focusat pe risc și promovarea sănătății (NANDA);
- Determinarea necesităților de sănătate a unui adult;
- Propunerea unui plan de măsuri preventive în cazul unui pacient concret;
- Ierarhizarea bolilor unui pacient cu multiple probleme;
- Realizarea consultului pentru educație în sănătate;
- Evaluarea factorilor de risc (fumat, alcool, alimentație, activitate fizică, respectarea vizitelor de control profilactic) ;
- Realizarea antropometriei;
- Calcularea și interpretarea IMC;
- Măsurarea CA;
- Măsurarea parametrilor vitali (PS, TA, t_o, FR);
- Determinarea acuității vizuale;
- Determinarea tonometriei oculare;
- Efectuarea și interpretarea ECG;
- Efectuarea expres-testului și interpretarea rezultatelor glucometriei;
- Examinarea piciorului diabetic;
- Calcularea și interpretarea riscului cardiovascular SCORE2;
- Măsurarea tensiunii arteriale la diferite categorii de vârstă;
- Stratificarea riscului de diabet zaharat conform chestionarului FINDRISC;
- Realizarea screening-ului depresiei cu PHQ-2;
- Realizarea screening-ului tulburării de anxietate cu TAG-2;
- Realizarea screening-ului dependenței de substanțe cu chestionarul AUDIT; Fagerstrom; CAGE.

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 7/15	

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Introducere și orientare către nevoile complexe ale adultului.	
- Definirea nevoilor complexe ale adultului și categoriile pacienților/persoanelor cu nevoi complexe - Cunoașterea diversității problemelor complexe la adulți; - Ierarhizarea problemelor complexe ale pacientului; - Cunoașterea abordării diferențiate a pacientului spitalizat și ambulatoriu; - Aplicarea principiilor de etică și deontologie medicală în evaluare pacientului cu probleme complexe - Demonstrarea abilităților etice și deontologice în cadrul luării deciziei în nursing; - Recunoașterea schimbărilor legate de vârsta pacientului; - Dezvoltarea raționamentului clinic pentru practica asistentului medical.	Raționamentul clinic în educația și practica clinică a asistentului medical. Nevoile complexe ale adultului. Diversitatea problemelor complexe ale pacientului. Procesul de ierarhizare a problemelor multiple. Pacientul în ambulatoriu și pacientul în staționar: particularități.
Tema 2. Rolul asistenței medicale primare în managementul nevoilor complexe ale adultului sănătos.	
- Cunoașterea definirii sănătății după diverse modele; - Descrierea componentelor unei evaluări de sănătate; - Listarea și descrierea factorilor ce determină sănătatea; - Aplicarea comunicării asertive în colectarea anamneșticului; - Descrierea și formularea gradelor de sănătate și importanței lor; - Definirea cauzelor evoluției de la sănătate la boală; - Descrierea impactului diverșilor factori de risc și a intervențiilor asistentului medical; - Recunoașterea nevoilor complexe și problemelor frecvente ale omului sănătos; - Realizarea promovării sănătății în dependență de riscul personalizat la adult; - Descrierea serviciilor preventive adecvate pentru diferite vârste și probleme complexe de sănătate - Realizarea activităților preventive în practica asistentului medical; - Aplicarea diverselor metode de profilaxie primară, secundară și terțiară.	Adultul sănătos. Gradele de sănătate. Cauzele evoluției de la sănătate la boală. Efectele factorilor de risc. Rolul asistentului medical și importanța diagnosticului corect al stării de sănătate. Rolul asistentului medical în consolidarea și menținerea sănătății. Nevoile complexe și problemele frecvente ale omului sănătos. Coordonarea asistenței medicale. Continuitatea procesului clinic. „Promovarea sănătății” - obiectivele și principiile. Educația pentru sănătate ca un element important al activităților de promovare a sănătății. Promovarea sănătății bazată pe comunitate/instituție. Activitățile preventive în practica asistentului medical. Profilaxia primară, secundară și terțiară.
Tema 3. Abordarea comprehensiv-holistică în managementul problemelor complexe ale adultului.	
- Cunoașterea conceptului de „abordare centrată pe pacient”;	Managementul problemelor complexe ale adultului. Noțiunea de abordare centrată pe pacient. Asistența medicală integrativă / comprehensivă / de sinteză.

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 8/15	

Obiective	Unități de conținut
- Definirea conceptul de abordare comprehensivă și holistică a pacientului adult; - Cunoașterea practicilor de promovare a sănătății în contextul abordării holistice; - Descrierea asistenței medicale integrative, comprehensive, de sinteză; - Denumirea și evaluarea diversității și dificultății problemelor existente la pacient; - Aplicarea ierarhizării problemelor multiple la pacientul cronic; - Realizarea conduitei simultane a diverselor probleme; - Cunoașterea particularităților individuale care pot influența apariția și evoluția unor boli; - Dirijarea și coordonarea proceselor de prevenire, promovare, tratament, îngrijire, îngrijiri paliative și reabilitare șa pacientul multimorbid; - Examinarea fizică pe sisteme de organe și pe modelul cap-degete; - Cunoașterea problemelor nediferențiate la pacientul adult; - Descrierea complianței pacienților și cauzelor non-complianței pacienților; - Cunoașterea și realizarea acțiunilor asistentului medical în cazul pacienților puțin complianți.	Managementul simultan al diferitor stări patologice prezente la un pacient, boli acute și probleme cronice. Diversitatea și dificultatea problemelor. Ierarhizarea problemelor. Pacientul spitalizat și externat. Dirijarea și coordonarea proceselor de prevenire, promovare, tratament, îngrijire, îngrijiri paliative și reabilitare. Managementul bolilor cronice. Multimorbiditatea. Factorii care intervin în conduita bolnavilor cronici. Dirijarea și coordonarea proceselor de prevenire, promovare, tratament, îngrijire, îngrijiri paliative și reabilitare șa pacientul multimorbid. Modelul de abordare bio-psiho-socială a pacientului. Definiția abordării holistice (după EURACT). Particularități bio-psiho-sociale în relația asistent medical-pacient. Postulatele Modelului Bio-Psiho-Social. Circumstanțe culturale și de existență. Problemele nediferențiate. Integrarea și ierarhizarea problemelor de sănătate. Complianța bolnavilor. Explicațiile non-complianței. Acțiunile asistentului medical în cazul pacienților puțin complianți.
Tema 4. Managementul nevoilor complexe ale adultului de vârstă adultă tânără și medie.	
- Cunoașterea clasificării vârstelor după OMS; - Descrierea nevoilor complexe ale femeilor de vârstă 18-44 ani; - Descrierea nevoilor complexe ale bărbaților de vârstă 18-44 ani; - Enumerarea principalilor factori de risc; - Cunoașterea diferitor instrumente disponibile pentru evaluarea dezvoltării pe parcursul întregii vieți pentru evaluare problemelor somatice și de sănătate mintală - Estimarea riscului complex individualizat; - Evaluarea gradelor de sănătate ale adultului; - Stabilirea diagnosticelor de nursing conform PES și NANDA-I.	Clasificarea vârstelor OMS. Vârsta adultă tânără - 18-44 ani. Nevoile complexe ale femeilor. Nevoile complexe ale bărbaților. Vârsta reproductivă. Prevenția primară și secundară. Personalizarea riscului. Factori de risc cardiovascular, oncologic, tulburări de nutriție, stări carentiale, tulburări de anxietate, depresie, dependența de substanțe, etc. Instrumente de bază pentru evaluarea riscurilor. Diagnosticile de nursing conform PES și NANDA-I la adultul de vârstă 18-44 ani cu probleme complexe.
Tema 5. Managementul nevoilor complexe ale adultului de vârstă adultă medie – târzie	
- Descrierea nevoilor complexe ale femeilor de vârstă 45-59 ani; - Descrierea nevoilor complexe ale bărbaților de vârstă 45-59 ani; - Enumerarea principalilor factori de risc; - Estimarea riscului complex individualizat;	Nevoile complexe a adulților de vârstă cuprinsă între 45 și 59 de ani. Particularități la femei și bărbați. Factori de risc și personalizarea riscului. Bariere în implementarea practicilor bazate pe dovezi și luarea deciziilor clinice în cazul problemelor complexe de sănătate. Probleme acute și cronice. Ierarhizarea

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 9/15	

Obiective	Unități de conținut
- Cunoașterea barierelor în implementarea practicilor bazate pe dovezi și luarea deciziilor clinice în cazul problemelor complexe de sănătate; - Ierarhizarea bolilor acute și cronice existente la pacientul adult de vârstă țintă; - Realizarea intervențiilor scurte în urgențe comune.	problemelor complexe. Urgențe medicale comune. Intervenții scurte.
Tema 6. Managementul nevoilor complexe ale adultului de vârstă bătrână	
- Descrierea nevoilor complexe ale femeilor în vârstă de regresie; - Evaluarea nevoilor complexe ale bărbaților în vârstă de regresie; - Cunoașterea semnelor de îmbătrânire; - Enumerarea factorilor de risc determinați de vârstă; - Evaluarea riscului complex individualizat; - Cunoașterea necesității vaccinării vârstnicilor; - Ierarhizarea bolilor cronice existente la pacientul adult de vârstă țintă; - Identificarea riscurilor pentru probleme de siguranță legate de diferite limitări funcționale la pacient cu nevoi complexe; - Estimarea poverii cheltuielilor din sistemul de sănătate pentru îngrijirea unui vârstnic.	Nevoile complexe ale adultului în vârstă de regresie. (60-74, 75-84, ≥85 ani). Procesul de îmbătrânire. Particularități de vârstă ale riscurilor. Probleme de auz, vedere, miros, gust, tactil, cogniție, memorie. Evaluarea riscului cardiovascular global (SCORE 2OP), screening-ul depresiei, anxietății, demenței, dependenței de substanțe, suicidului, osteoporozei, etc. Clasificarea vârstnicilor și atitudinile asistenților medicali în evaluarea și conduita lor. Nevoile complexe și povara cheltuielilor financiare pentru sistemul de sănătate. Vaccinarea vârstnicilor.
Tema 7. Managementul multidisciplinar. Rolul echipei în managementul complex a pacientului.	
- Cunoașterea abordării multidisciplinare a pacientului adult; - Listarea cazurilor necesitare de interdisciplinaritate; - Cunoașterea importanței nivelurilor de asistență medicală în abordarea complexă a pacientului; - Evaluarea necesităților complexe ale pacientului cu dizabilitate; - Cunoașterea lucrului în echipa intersectorială.	Managementul multidisciplinar. Cazurile frecvente care necesită interdisciplinaritatea. Pacientul cu dizabilitate. Colaborare intersectorială (AMP, AMS, AMT), sector social, resursele comunității etc.

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

Competențe profesionale (CP)

CPG1. Aplicarea valorilor și bunelor practici în executarea sarcinilor profesionale.

Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Abordare critică, analitică și evaluativă a învățării și dezvoltării personale în domeniul nursing.

CPG2. Planificarea și organizarea activității în echipa multidisciplinară. Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipa în diverse instituții medicale. Promovarea spiritului de inițiativă dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități.

CPG3. Aplicarea practicilor bazate pe dovezi și cercetare. Utilizarea cunoștințelor despre sănătatea adulților, precum și folosirea lor judicioasă în luarea deciziilor, proiectarea

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 10/15	

studiilor, oferind raționamente și/sau dovezi.

CPG4. Realizarea activităților pedagogice și metodicodidactice. Realizarea activităților de instruire în grupuri mici. Cunoașterea și aplicarea metodelor de instruire și evaluare în dependență de specificul audienței. Ghidarea, consilierea și educarea altor profesioniști din sănătate în calitate de mentor și tutore.

CPS1. Aplicarea cunoștințelor din științele ce stau la baza îngrijirilor generale. Demonstrarea înțelegerii critice și aplicarea principiilor nursing fundamentale, teoretice și metodologice, bazând intervențiile pe dovezile științifice și pe resurse disponibile.

CPS2. Promovarea sănătății, prevenția și educația pentru sănătate. Evaluarea factorilor socio-determinanți a sănătății adultului. Identificarea prevenirii riscurilor și promovării sănătății pentru dezvoltarea și implementarea strategiilor relevante. Implementarea activităților educaționale la nivel individual și comunitar care au ca scop consolidarea comportamentelor și adoptarea unui stil de viață sănătos.

CPS3. Realizarea diagnosticului de nursing. Examinarea în mod autonom, diagnosticarea și identificarea cerințelor îngrijirii individuale pentru pacient pe durata vieții, prin intermediul procedeele diagnostice adecvate.

CPS4. Elaborarea și implementarea planului de îngrijiri. Adaptarea și implementarea planului de îngrijire la caracteristicile pacienților, contextului și mediului, luând în considerare continuumul sănătate-boala. Prescrierea intervențiilor terapeutice bazate pe dovezi, inclusiv monitorizarea activă a eficienței tratamentului pentru pacienți. Efectuarea consilierii beneficiarului adult în diverse situații fiziologice și patologice. Inițierea și efectuarea schimbărilor în planul de îngrijiri ca răspuns la nevoile pacientului cu scopul de a îmbunătăți calitatea serviciului.

CPS5. Organizarea serviciilor de sănătate și leadership. Identificarea și participarea la etapele procesului de administrare: planificarea, organizarea, realizarea și evaluarea precum și contextualizarea în cadrul serviciilor nursing. Implementarea principiilor de leadership, necesare în vederea coordonării echipelor de sănătate. Adaptarea stilurilor de conducere și abordărilor în diferite situații, inclusiv și cele de criză. Pledoarie pentru pacienții din cadrul sistemului de prestare de asistență medicală pentru a asigura calitatea, siguranța și rezultate bazate pe valori. Analiza și elaborarea politicilor de sănătate în domeniul nursing.

CPS6. Desfășurarea activității de cercetare. Realizarea activității de cercetare, dezvoltare și interpretare a datelor științifice în domeniul nursing. Utilizarea rezultatelor obținute și folosirea lor judicioasă în dezbateri științifice cu discuții, publicații științifice. Evaluarea critică a studiilor și calității dovezilor și implementarea acestora în activitatea practică.

Competențe transversale (CT)

CT1. Asumarea responsabilităților în activitate. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu respectarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare; luarea deciziilor prin promovarea raționamentului logic, aplicabilității practice, evaluării și autoevaluării;

CT2. Utilizarea eficientă a resurselor informaționale și de comunicare. Comunicarea eficientă și aplicarea abilităților digitale, interacțiune lingvistică profesională printr-o gamă completă de contexte societale și culturale; identificarea rolurilor și responsabilităților în echipa pluridisciplinară; aplicarea tehnicilor de relaționare și munca eficientă în echipă și în relație cu colegii;

CT3. Respectarea drepturilor omului și normelor de etică și deontologie. Abilitatea

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 11/15	

de a susține și a promova un mediu de activitate oportun, indiferent de rasă, sex, cultura, vârstă, etc., de a activa cu entuziasm cu toți angajații și beneficiarii de la toate nivelurile, de a valorifica contribuțiile persoanelor din medii diferite, precum și de a manifesta respectul pentru opiniile și ideile celorlalți;

CT4. Manifestarea responsabilității sociale. Identificarea obiectivelor de realizat, a resurselor disponibile, condițiilor de finalizare, etapelor și timpilor de muncă, termenilor de îndeplinire și riscurilor aferente; asigurarea desfășurării eficiente și implicării responsabile în activitățile realizate.

Finalități de studiu

La finalizarea cursului studentul va fi capabil să:

- Efectueze o evaluare holistică și o examinare fizică comprehensivă a adulților cu nevoi complexe
- Evalueze riscurile reale și anticipate în sănătate pentru indivizi
- Comunice eficient, să realizeze colaborare și relații interpersonale cu membrii echipei de prestare a îngrijirii
- Faciliteze modificarea intervențiilor asistentei medicale pe baza anticipării riscului și alte dovezi pentru îmbunătățirea rezultatelor în domeniul sănătății
- Demonstreze capacitatea de a antrena, delega și supraveghea membrii echipei de asistență medicală în cadrul efectuării procedurilor și proceselor de nursing cu accent pe siguranța și competență
- Faciliteze integrarea îngrijirilor bazate pe dovezi în diferite medii și prestatori de servicii, să promoveze îngrijirea de calitate, sigură și coordonată
- Faciliteze tranzițiile de îngrijire și transferurile în siguranța între instituțiile de asistență medicală, prestatori și niveluri de îngrijire pentru pacienții cu nevoi complexe
- Faciliteze implementarea intervențiilor și îngrijirii bazate pe dovezi și strategii inovatoare pentru pacienții cu nevoi complexe
- Planifice intervenții adecvate folosind datele de supraveghere și principiile de control ale infecțiilor pentru a limita infecțiile nosocomiale la toate nivelele de asistență medicală
- Implice indivizii cu nevoi complexe și familiile în luarea deciziilor privind calitatea vieții
- Evalueze pregătirea și capacitatea unui individ și a unui grup de a lua decizii, de a dezvolta, înțelege și a respecta un plan de îngrijire în cazul nevoilor complexe
- Aplice mentoratul și educația pentru a ajuta indivizii să dezvolte cunoștințe și abilități pentru a îmbunătăți starea lor de sănătate actuală
- Identifice oportunități de îmbunătățire a proceselor și rezultatelor îngrijirilor.

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Referat	Selectarea temei. Actualitatea subiectului abordat. Gradul de studiere a subiectului, conținuturi relevante, actuale; Metode de investigare aplicate;	Prezentarea referatului în varianta electronică	Pe parcursul modulului

**CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII
SUPERIOARE DE MASTER**

Redacția: 10

Data: 10.04.2024

Pag. 12/15

		Rezultate obținute; Concluzii; Surse bibliografice.		
2.	Prezentare Power Point	Selectarea temei; O idee centrată pe slide, maxim șase linii text, maxim șase cuvintele linie de text; Nu se va repeta ceea ce se va spune oral; Se va aplica creativitatea și imaginația; Simplitate: o idee bine scrisă, împreună cu o imagine care face mai mult decât cuvinte; Nu se aplică scrisul pe imagini; Se folosesc imagini de calitate.	Capacitatea de a prezenta tema clar, structurat și să ilustreze mesajul cheie.	Pe parcursul modulului
3.	Studiu de caz	Corectitudinea interpretării studiului de caz propus; Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora; Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat; Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză; Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului de caz analizat; Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea; Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului; Originalitatea studiului de caz, a formulării și a realizării; Individualizarea (să nu fie lucruri copiate);	Prezentarea studiului de caz, aprecierea critică, judecată personală a studentului.	Pe parcursul unei săptămâni
4	Plan de îngrijire	Formă tabelară scrisă a procesului de îngrijire; Să cuprindă minim 4 categorii de informații; Lista cu problemele de dependență; Obiectivele de îngrijire; Intervențiile /măsurile de îngrijire care urmează a fi aplicate; Reevaluare/evaluarea intervențiilor aplicate.	Prezentarea planului de îngrijire, cu prezența informației ample.	Pe parcursul unei săptămâni
5	Fișa cu algoritmul de realizare a consultului medical specific domeniului de activitate	Corectitudinea ordonării procedeelelor; Corespunderea descrierii succesiunii operațiunilor relatate de masterand cu argumentarea acestora.	Prezentarea algoritmului în varianta electronică.	Pe parcursul modulului
6	Portofoliul video cu manoperele practice	Corectitudinea ordonării și efectuării manoperelor practice însușite;	Prezentarea video-ului cu înregistrarea examenului comprehensiv a unui pacient adult.	Pe parcursul modulului

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 13/15	

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• Metode de predare și învățare utilizate

În timp ce titularul de curs servește ca facilitator al învățării prin diferite metode de instruire, îndrumare și consultare, masterandul este responsabil pentru identificarea nevoilor de învățare, auto-direcționare, căutarea asistenței de la titularul cursului și atingerea obiectivelor cursului.

În cadrul acestui modul se așteaptă ca masteranzii:

- Să participe într-o manieră colegială și profesională în timpul discuțiilor de clasă. Participarea ar trebui să reflecte dovezi ale gândirii critice, inclusiv evaluarea critică a literaturii relevante și a experiențelor de practică clinică.
- Să aibă o prezență regulată la cursuri. Masteranzii trebuie să anunțe titularul de curs despre orice absențe la curs; absențele necesită să fie recuperate, în caz contrar va fi nevoie de repetarea cursului.
- Să consulte titularul cursului în timp util dacă au probleme în îndeplinirea vreunui dintre obiectivele sau sarcinile cursului.

Obiectivele cursului pot fi îndeplinite prin studiu individual, implicarea activă în activitățile de clasă și schimbul formal și informal de idei cu colegii de grupă. O varietate de abordări vor fi utilizate pentru a sprijini îndeplinirea de către masterand a obiectivelor cursului. Aceste metode de instruire includ, dar nu se limitează la:

- prezentări PowerPoint
- studii de caz
- prelegeri/discuții
- video didactice
- teme de lectură.

Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)

În cazul acestui modulul vor fi aplicate următoarele strategii didactice:

- predare și învățarea la patul pacientului, în cadrul IMSP SCM Gheorghe Paladi, secțiile de medicină internă; centrele de asistență medicală primară din Chișinău (IMSP AMT Botanica, CUAMP)
- observarea directă a competențelor masterandului în timp ce acesta va colecta istoricul medical al unui pacient pentru a demonstra capacitatea de a obține informații precise pentru a ajuta la dezvoltarea intervențiilor adecvate; Observarea directă în timpul examinării comprehensive a pacientului adult;
- feedback din multiple surse (profesor, coleg, asistent medical din secție, pacient etc.)
- studii caz, inclusiv cazurile clinice în cascadă (masteranzii vor fi responsabili pentru evaluarea critică a unui studiu de caz pertinent, determinarea necesității de evaluare suplimentară sau orice alte informații care ar putea fi necesară pentru un diagnostic precis);
- simulare pe manechine de fidelitate joasă și înaltă;
- joc de rol;
- auto reflecția și gândirea critică cu referire la situații clinice particulare;

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 14/15	

- elaborarea și discutarea de algoritme clinice.

- **Metode de evaluare**

- **Curentă:**

Pe parcursul cursului, sunt planificate 2 evaluări curente.

Nota nr. 1 este destinată evaluării cunoștințelor sub forma de caz clinic.

Nota nr. 2 este destinată evaluării abilităților practice pe baza biletului.

Nota nr. 3 este destinată evaluării lucrului individual care va include realizarea unei prezentări PPT cu datele pacientului examinat conform abilităților practice studiate în cadrul modulului. Vor fi incluse (pe scurt) datele anamnestice, clinice, identificarea problemelor prezente și riscuri (conform instrumentelor aplicate pentru screening), ierarhizarea acestora și stabilirea obiectivelor de îngrijire care se vor referi la prevenție, tratament, îngrijire, reabilitare, etc. din punct de vedere comprehensiv-holistic cu implicarea membrilor echipei interdisciplinare.

Nota medie acordată pe parcursul modulului va fi calculată ca media aritmetică a rezultatelor obținute la evaluare 1 și 2 și nota pentru lucrul individual.

- **Finală:** Evaluarea finală va fi realizată în baza interviului oral, bazat pe caz clinic.

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

	CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 15/15	

Notă: Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. GÎLCĂ, B., GRAMMA, R., PALADI, R. Ghid privind aplicarea procedurii de comunicare și consiliere a pacienților. MSMPS. Chișinău, 2019, 39 p.
2. ȘALARU, V. et al. Abilități practice de îngrijire în nursing. Educație interprofesională. Curs universitar. Centrul Editorial-Poligrafic *Medicina*. Chișinău, 2024, 302 p. ISBN 978-9975-82-394-4.

B. Suplimentară

1. NIES, M.A., MCEVEN, M. Community/Public health nursing. Promoting the health of population. 6th edition. Elsevier. Missouri, 2015. ISBN: 978-0-323-18819-7
2. SINES, D., SAUNDERS, B., FORBES-BURFORD, J. Community health care nursing. 4th edition. Blackwell. UK, 2005. ISBN 978-1-4051-8340-6
3. ȘALARU, V. Multimorbiditatea - lecții învățate, lecții de învățat. Ed. *Print-Caro*, Chișinău, 2024, 206 p. ISBN 978-5-85748-087-8.
4. TOWNSEND, M.C. Essentials of Psychiatric Mental Health Nursing. Concepts of care in evidence-based practice. 5th edition. Davis Company. Filadelfia, 2011. ISBN-13: 978-0-8036-2338-5
5. Protocoale clinice naționale disponibile pe link-ul: ms.gov.md